

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН
ЧИКА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 185 (16.268)

8 август 1975 йил, жума

Баҳоси 2 тийин

КПСС XXV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА БЕШ ЙИЛЛИК МЕХНАТ ВАХТАСИДА

ҚУҚОН ХИМИК- ЛАРИНИНГ ПЛАНДАН ТАШҚАРИ ЭШЕЛОНЛАРИ

Ўзбекистон пахтакорларига про-
граммага қўшимча 14 минг тонна
суперфосфат етказиб берилади. За-
вод коллективи шу қўшим-
ча маҳсулотни бутун йил давоми-
да тайёрлашга ваъда берган эди.
Ленин йили техника ва техноло-
гиянинг жадал жорий этилганлиги
бизга белгиланган мuddатлардан
узбо кетишга имкон берди, деди
бош инженер М. А. Ашурбеов.
Фосфат уни ва олтингурут ис-
лотасини етказиб берувчи узел-
нинг автоматлаштирилганлиги
хон аш сарфини анча камайти-
риб, унит тайёрлашни кўпайтирди.
Заводда энди юн ташувчи ва-
зифасида ишловчилар қолмади.
Уларнинг ишларини тамомила ме-
ханизмлар бажармоқда. Бу эса
ишлаб чиқариш ҳаёоатларини
бир йилда 35 минг сўзга камай-
тирди. Хон аш етказиб бериш-
нинг тезлаштирилиши асбоб-усу-
налардан унумлироқ фойдаланиш-
га ва пландан ташқари минглаб
тонна суперфосфат тайёрлашга
имкон берди. Ҳозир ҳар кун топ-
шириққа қўшимча равишда 35-40
тонна маҳсулот тайёрланмоқда.
Химиклар КПСС XXV съезди
шарафига янги мажбурият қабул
қилдилар. Улар ҳар ойда пландан
ташқари минг тонна унит тайёр-
ладиган бўдилар.

МАШХУР БАЛИҚЧИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Мўйноқдаги «Октябрь 40 йил-
лиги» колхозида — Орлда маш-
хур балиқчи Мусо Айнаев меҳнат-
да эришган аjoyиб галаба ни-
шонланди. У беш йиллик бошлан-
гандан бери 1.685 центнер балиқ

овлади. Бу эса бутун беш йилли-
ка топириққа қараганда икки
барабар нўп. Зарбдор балиқчи
худди шундай муваффақиятга эри-
шишга ваъда берган эди.
Энди у КПСС XXV съезди очи-
ладиган кунгача қамиди 150 цент-
нер балиқ овлашга яъни белги-
ланган планини бир ярим барабар
ошириб бажаришга ваъда берди.

ЭНГ ЮКСАК ИШ УНУМИ

Андижон сув оибори зарбдор
комсомол қурилишининг меҳнат-
нашлари йилида энг юксак иш
унумига эришдилар. Улар ҳар кун
ни планда белгиланган 1.200 куб
метр ўрнига 2 минг куб метр бе-
тон ётқиздилар. Бу муваффақият-
ларга Л. Власов ва С. Гунко бош-
чилигидаги комплекс бригадалар-
нинг, шунингдек бетон заводи
коллективининг фидокорона меҳ-
нати тўғрисида эришди.

ДАШТДА РАВОН ЙУЛ

Қизилқумда «Коммунизм» билан
«Кўнча» совхозлари ўртасида 75
километр узунлида асфальтлан-
ган янги автомобиль йўли фойда-
ланишга топширилди. Энди ҳар
икки хўжаликдан даштни қамраб
олган 270 километрлик айланма
йўлгача бориш мумкин. Бу ишни
Бухородаги 10-йўл қурилиш бош-
қармасининг коллектив мuddати-
дан илгари бажарди.

Яна бир қанча маҳаллий авто-
мобил йўллари қурилмоқда.
Жумладан Аму—Бухоро канал
бўйлаб йўл қурилиш деярли ни-
ҳосига етди. Бухорода Галаасие
ва Харгуша боридиган йўллар
исенгайтирилмоқда.

Фарғона области, КПСС XXIV съезди делегати, Социалистик Меҳнат
Қаҳрамони Мақсуда Каримова раислик қилаётган Фарғона районидagi
«Коммунизм» колхоз пахтакорлари жонанон партиянинг XXV съез-
ди шарафига гектардан 40 центнердан «оқ олтин» ҳосили етиштириш
учун кураш бошлаганлар. Пайсалларда юксак аҳдга яраша ҳосил тўп-
ланмоқда. Айни шу кунларда бўлик гузалар механизация ердамида
сифатли чеканка қилинмоқда. Суратларда: бун ердаги бригада бошлиғи
Раҳимиддин Турдиматов ва колхоз раиси Мақсуда Каримова, чеканка
қилинаётган майдонда иш сифатини кўздан кечирмоқдалар. Пастдаги
суратда эса гуза механизация ердамида чеканка қилинмоқда.
Н. Раҳмонов фотолари.

ДУСТЛАР МАСЛАҲАТИ — ИШИМИЗГА МАДАД

Қардош Озарбайжон ССР
Пушкин районидagi Тельман
номили колхознинг раиси,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони
Гизаит Гасанова бошлиқ бир
группа ўзаро текшириш брига-
даси аъзолари 5-6 август кун-
лари Самарқанд области Оқ-
дарё райони хўжаликларидида бў-
либ пахта, галла сазбавот ва
чорвачилик маҳсулотлари етиш-
тириш юзасидан олинган соци-
алистик мажбуриятларнинг ба-
жарилишини кўздан кечири-
дилар. Хўжаликларнинг фаоли-
яти билан чуқур ва батафсил та-
нишдилар.
Райондаги Карл Маркс номи-
ли колхоз ўтган йили гектари-
дан 43 центнердан пахта хир-
мони кўтариб, социалистик
мажбуриятини ошириб байкар-
ган эди. Хўжалик деҳқонлари
яқундаги йилда ҳосилдорлик-
ни 50 центнерга етказиш учун
курашмоқдалар. Колхознинг
ҳамма майдонидagi гузаси ўз
вақтида озиқлантирилиб, 2,6
марта қондириб сугорилди. Қат-
тор оралари сифатли юмшатиб
борилмоқда. Мусобақадорлар
далаларда юксак мажбуриятга
яраша иш қилинаётганлигини
кўрдилар.
Гафур Гадов, Мажд Мур-
одов, Салоҳиддин Бобоев бошлиқ
60 центнерчи бригадаларда че-
канкадан чиқарилган гузалар
сервиз бўлиб ўсмоқда. Ҳар ту-
лида ўрта ҳисобда 10—12 га-
дан тўқ кўсак бор, шона —
лар кўп, Гектаридан 40—
дан пахта етиштирилган қил-
ган «КПСС XXV съезди»,
«Коммунизм» колхозларида ҳам

ҚАРДОШ ПАХТАКОРЛАР РЕСПУБЛИКАМИЗ ДАЛАЛАРИДА
гуза парварини қизғин давом
этириляётганлиги меҳмонлар-
да катта таассурот қолдир-
ди.
«Москв» колхози райондаги
йирик хўжаликларида. 2 минг
гектар ерда пахта етиштирил-
моқда. Бу ерда зовурлар қазил-
либ, артезиан кудқларидида
об-ҳарг насослар орқали пах-
тазорларга озиқланибди. 35 гек-
тар ерда етказиб гуза, сугорил-
моқда. 156 сувчи 18 группида
бўлиб сувдан неча-кундуз
унумли фойдаланмоқда. Оз сув
билан кўп ердаги гузани сугори-
лиш тавдирлари қурилмоқда.
Мусобақадорлар бу колхознинг
ютуқларини алоҳида таъкидлаб
ўтидилар.
«Даҳбел» совхози иккинчи
йилдан бери чигитни кенг қат-
торлаб экиб, яхши натижалар-
га эришмоқда. Совхознинг
ютуқлари меҳмонларни жуда
қизиқтирди. Хўжалик марди-
майдонлари агротехника тав-
дирларида тўла амал қилиб,
пахта-беда алмашлаб экишга
тўла риоя қилишляпти. Айниқса,
Темир Пулатов бошлиқ ком-
плекс механизациялаштирил-
ган бригада алмашлаб экиш ту-
файли ҳосилдорлигини йил са-
лини оширмоқда. Ўтган бир йил
ишда ҳосилдорлик 12 центнерга
кўпайди. Бригада бу йил 600
тонналик пахта хирмони яра-
тиш йўлида гуза парваринини
сифатли олиб бормоқда.

Худдин Бобоев бошлиқ юкори
ҳосилли бригадаси билан ўзи
хизмат қилаётган бригада ўр-
тасида мусобақалашини тақ-
лиф қилди. Бу тақлиф ҳам қа-
бул қилинди.
Озарбайжонлик мусобақа-
дорларнинг шу группидида
аъзолари Самарқанд области-
нинг Иштихон, Паёриқ район-
ларида ҳам бўдилар. Масла-
ҳатлашб тақрибларни ўртоқ-
лашдилар.
— Сизнинг тақриблангиз, —
деди Ўшдаги Даевжоннинг но-
мили колхоз бригада бошлиғи
Тожиқон Турсуналиева. Мавлу-
да Усмонова бошлиқ бригада-
да иш тақрибаси билан та-
нишларкан, — бизга кўл кели-
ши турган гап. Шундан кейин
даланинг ўзидеки мусобақа
шартномаси имзоланди.
Ўшлик меҳмонлар гузани
шарбат усулида сугориш билан
қизиқиб қолдилар.
— Сизнинг тақриблангиз, —
деди Ўшдаги Даевжоннинг но-
мили колхоз бригада бошлиғи
Тожиқон Турсуналиева. Мавлу-
да Усмонова бошлиқ бригада-
да иш тақрибаси билан та-
нишларкан, — бизга кўл кели-
ши турган гап. Шундан кейин
даланинг ўзидеки мусобақа
шартномаси имзоланди.
Ўшлик меҳмонларнинг
эътиборини Избоскан райони-
даги «Октябрь 50 йиллиги»
совхозининг иш тақрибаси ҳам
ўзига жалб қилди. Бу совхоз
Андижон областида энг арзон
пахта етиштирилади. Текширув-
чилар бу ерда эриштилган му-
ваффақиятларнинг сирини, ге-
оидлардан фойдаланиш йўл-
ларини, алмашлаб экиш тўри-
сидagi маълумотларини, кенг
қаторли схемаларини, машина-
лар комплексини ён дафтарла-
да ёзиб олдилар. Бу хўжа-
лида пахта ҳосиллининг ҳам-
маси механизмлар ердамида
йиштирилиб олинади, ҳозир
бутун йитим-терим техникаси
масъумга шай қилиб қўйилган.

ЯКДИЛЛИК БИЛАН МАЪҚУЛЛАНДИ

Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган жа-
наш якулари, шу кенгадa ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган
нутқ жуда катта тарихий аҳамиятга эга бўлиб, яхши ниятли
барча кишиларни қувонтирди. Ўзбекистон шаҳар ва қиш-
лоқларида ўтказилган митингларнинг қатнашчилари ана
шу ҳақда гапирмоқдалар.

ТОШКЕНТ
«Ташкенткабель» заводи кол-
лективининг митингиди опрессов-
щик В. Ф. Назаров нутқ сўзлаб
бундай деди:
— Хельсинкида бўлиб ўтган
кенгаши ҳақли равишда асри-
мизнинг асосий сиёсий воқеаси,
дейиш мумкин. Кенгадa қабул
қилинган ҳужжатлар давлатлар
ўртасида тинчликни ва ҳамкор-
лиқни мустақамлашга қаратил-
гандир. Биз уруш даҳшатларининг
такрорланишини истамайми. Шу
боисдан партиямизнинг тинчлик-
севар ташки сиёсатини астойдил
қўллаб-қувватлайми. Бизнинг
зарбдор меҳнатимиз бун тақдир-
лаб турбди. Мен ишлаётган ка-
ротан кабеллар цехининг коллек-
тиви махсулот ишлаб чиқариши
саккизинчи беш йиллигидидаги ис-
батан қарийб икки барабар кўп-
пайтирди. Мен шу беш йиллик-
даги ўзимнинг шахсий мажбури-
ятларимни уч йил икки ойда ба-
жариб қўйдим ва КПСС XXV съез-
ди очиладиган кунгача биринчи
квартал планини март ойининг
ўрталарида тўғаллаш мажбурия-
тини олам.

Қабул қилинган резолюцияда
тошкентлик кабелчилар тинчлик-
ни ҳимоя қилиш йўлида тинимсиз
иш олиб бораётганликлари учун
Ленин партиясига, совет ҳукума-
тига, КПСС Марказий Комитети-
нинг бош секретари Леонид
Ильич Брежневга қизгин та-
шаккур билдирдилар.
«Узсельхозтехника» бирлашма-
сининг Нукусдаги СССР 50 йил-
лиги номили ремонт-механика за-
водида кўп кишилик митинг бў-
либ ўтди.
Мотор цехининг бошлиғи В. Н.
Лукьянов митингда нутқ сўзлаб
бундай деди:
— Хельсинкида бўлиб ўтган
кенгаш Ер озида тинчлик учун
олиб борилаётган машаққатли ку-
рашда кўлга киртилган ана бир
муҳим галабадир. Барча совет
кишилари сингари биз ҳам ана
шу галабага Совет Иттифоқи жу-
да катта ҳисса қўйганлиги бил-
дан фахрланамиз. Леонид Ильич
Брежневнинг нутқи ҳаммамизни
қувонтирди. Л. И. Брежнев кен-
гаш миёналарини туриб сўзлаган
нутқиди давлатимизнинг Ер озида
мустақам тинчликни таъминлаш-
га қаратилган ленинча ташки сиё-

сатнинг улугворлигини бутун дунё-
га аниқ-равшан кўрсатиб берди.
Биз, тинчлик, йўлидаги меҳнатда
эришган муваффақиятларимиз-
ни бундан бўён ҳам кўпайтира-
верамиз.
БУХОРО
Бухоро ил галлама комбинатида
бўлиб ўтган митинг қатнашчилари
Хельсинкидаги кенгаш якуларини
яқинда билан маъқулладилар.
— Биз, қадимий Бухородаги ёш
корхонанинг меҳнатчилари, — де-
ди комбинат тўқувчиси Мусома
Жумаева, — КПСС Марказий Ко-
митети Бош секретари Леонид
Ильич Брежневнинг нутқини зўр
қизиқиб билан тингладик. Совет
делегациясининг бошлиғи ана шу
тарихий кенгадaги халқаро кес-
кинликнинг юмшатилишидан ман-
фаатдор бўлган барча совет ки-
шилариининг фикри-экири ва ҳис-
туйғуларини ифода этди. Биз жо-
нажон ленинча партиямиз, унинг
Марказий Комитетининг КПСС
XXIV съезди ишлаб чиққан Тинч-
лик программасини: амалга оши-
риш ҳосидидаги кун-гайратини ас-
тойдил қўллаб-қувватлайми. Биз
партиянинг тинчликни мустақамла-
лаш тўғрисидаги гапқўрлигига
жавобан комбинатининг ишлаб чи-
қариш қувватларини тезроқ ўзла-
штириш учун янада зўр ғайрат
билан ишлайми.

САМАРҚАНД
Самарқанддаги В. И. Ленин
номили «Красный двигатель» заво-
дида бўлиб ўтган митинг қатнаш-
чилари Хельсинкидаги кенгаш
якулари Европадаги эмас, бу-
тун Ер озида ҳам халқаро кес-
кинликнинг янада юмшатилишини
таъминлайди, деб қатъий ишонч
билдирдилар. Созловчи Амри
Насриев митингда сўзга чиқиб
бундай деди:
— Хельсинкида бўлиб ўтган
кенгаш халқларнинг тинчлик учун
олиб бораётган кураши солмома-
сига янги ёрқин саҳифа ёзди.
Леонид Ильич Брежнев ўз нутқи-
да айтганидек, бу кенгаш ақли-
дор галабасидир, халқаро кескин-
ликнинг юмшатилиши конкрет
моддий маълум билан тобора
кўпроқ ҳажда тўлиб бораётган
лигининг далилидир. Биз Фин-
ляндия пойтахтида ўтказилган те-
рикий учрашув якуларини астой-
дил маъқуллайми. (ЎТАГ).

Ўзбекистон меҳмонлари

Куба Компартияси Марказий
Комитетининг аъзоси, миллий ба-
лиқчилик институтининг директо-
ри Анибаль Велас Суарес 7 ав-
густда Тошкентга келди. Унинг
мамлакат бўйлаб қилаётган сафа-
рида СССР балиқчилик хўжалиғи
министрининг ўринбосари М. А.
Орлов ҳамроҳлик қилмоқда. Шу
курси меҳмонни Ўзбекистон ССР
Министрлар Совети раисининг
ўринбосари А. Р. Хужаев қабул
қилди.
Шундан кейин Анибаль Велас
Суарес мамлакатнинг энг йирик
балиқчилик хўжаликлардан бири
— Оққўрган тақриба намунали ба-
лиқчилик комбинатининг иши бил-
ан танишди. Бу ерда ҳар гектар
кўл ҳисобига энг кўп миқдорда
балиқ етиштирилмоқда.
Марказий Африка Республика-
сининг қишлоқ хўжалик министри

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети
Президиуми «Узсельхозтехни-
ка» бирлашмаси системасида кўп
йиллар самарали ишлаганлиги ва
юксак ишлаб чиқариш кўрсаткич-
ларига эришганлиги учун Тош-
кент области Янгийўл ремонт-ме-
ханика заводининг директори
Юрий Павлович Боголюбовга
«Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжали-
гида хизмат кўрсатган меҳнатза-
тор» фахрий унвонини берди.
Ўзбекистон ССР Олий Совети
Президиуми республика парран-
дачилик фабрикаларида кўп йил-
лар, самарали ишлаганлиги учун
ва сермеҳнат ишларни механизация-
лаштириш жорий этишдаги хиз-
матлари учун Ўзбекистон ССР
Қишлоқ хўжалик министрлиги
«Узлечпром» механизациялаш
бўлимининг бошлиғи Константин
Дмитриевич Мандалакега «Ўзе-
бекистон ССР қишлоқ хўжалигида
хизмат кўрсатган меҳнатза-
тор» фахрий унвонини берди.

ЧЕКАНКА КАНДАЙ БОРМОҚДА

Республика областларида гуза
чеканкасининг бориш ҳақида
1975 йил 7 августга бўлган
МАЪЛУМОТ
Биринчи сўн — областлар ик-
кинчи сўн — жамия чеканка ки-
лиган майдон процент ҳисобида
дундаги сўн — механизация
бракмида чеканка қилинган майд-
он (топириқда инсбатан про-
цент ҳисобида)

СИРДАРЕ	100,0	71,8
Тошкент	98,2	44,6
Наманган	80,1	12,4
Андижон	70,1	5,5
Сурхондарё	67,3	29,6
Жиззах	69,4	30,7
ҚАССР	43,2	—
Фарғона	34,2	15,1
Хоразм	29,5	—
Бухоро	20,2	21,3
Қашқадарё	15,2	0,5
Самарқанд	2,8	—
Республика	50,7	29,8
бўйича:		

Арманистон ва Қирғизистон
нашриятлари КПСС Марказий Ко-
митети Бош секретари ўртоқ
Л. И. Брежневнинг 1975 йил 13
июнда Москва Буюман сайлов ок-
руги сайловчилари билан бўлган
учрашувда сўзлаган нутқи тексти-
ни арман ва қирғиз тилларида
кўп нусхада босиб чиқардилар.
(ТАСС).

ЗАМОНАМИЗ ҚАҲРАМОНЛАРИ

Қамишлар шовуллади. Нафасни бугунчи балчиқ ҳиди димоққа урилади. Ҳу нарида гармисел қонжирган антоҳларни гирдоб қилиб баянда кутаради. Яна зарб билан ерга уради. Гўё гармисел шу билан хумордан чиққандек тинчиб қолади.

Кеча машинада Йигирма киши шу ерга келиб тушди. Бир томони балчиқлик қамишзор, бир томони шўр тепалиқлардан иборат бий чўл. Атрофга узоқ тикилишди. Ким билди дейсиз ҳозир уларнинг ҳаёлида қандай фикрлар кечаётганини. Қоратўғи, ўрта бўй, тулдан келган киши сукутатни бузди.

— Бас, йигитлар. Ўйни ўйлагунча таваккалчи уйга етибди. Ишни бошпана тиклашдан бошлаймиз.

Уша одам қўнжи узун резина этими чакқон кийиб, тиззадан балчиқ кечиб қамиш ўрнига киришди. Бошқалар унга эргашинди. Чинин тинчлик бермайд. Қўрғур қўйлак тепасидан ҳам этни чимиллатиб узати-я. Олдин унча сезилмаган эканми, шу алпозда ишлагандларнинг баъзиларида Асакадаги соң-салқин жойларининг қадри ўтиб кетди. Йигитлар кечгача ўрилган қамишдан напа куришди. Бу Сарикўга бўйида қад кутарган аскаликларнинг биринчи қамиш қамаси эди. Шу қуни ҳамма напада тушди. Назиржон кўп ишлаганиданми 5 мингга эришгандайми, у кеча 50-вериларида ларнинг ҳўрсиниши, ух тортишларига ҳам парво қилмай тош қотиб ухладди. Эртасига кўтилмаган воқеа юз берди: кўнгили бўлиб келган йигирма кишидан атти олти киши қолди. Қолганлари бир кечадаёқ жуфтгани ростилашибди. Ахир, улар бир кунлик ҳашарга келишмаган эди-ку. Мақсадни кўраққа уриб айтилган баланд парвоз гаплар қайда қолди?

Ким ҳақ? Қўён бўлганларми, ёки чинига таланиб, чўлда қолганларми? Улар қўнчи кетиб ўтириш қилишди? Тўғрилиқ ўшан қишлоқ, иссиқ жойи, ишлаган деса қардас тегис ери бўлса. Бу ерда қарма-қаринч ери очиб элпа қайта кестиргуна, аҳа... Нималар дейсан ўзи? Е сен ҳам...

Манноб ака жаҳли чиқиб, қолганлари яна бир имтиҳон қилди: — Юраги дов бермаётганлар бўлса ўғрик тунда қочмай, рости айтиб, хайр-маърузлашиб кетаверсин. Хеч ким мажбур қилмайди. Қураш майдонига қарафдор бўлса чиқади, бўлмаса йўқ.

Бу гапларни эшитиб турган беш кишининг қўллари унга шундай тикилдики, бундан «бизни ким деб ўйлабсиз, нахотки ўшаларга ўхшатсангиз», деган маънони ўқиш мумкин эди.

Назиржон трактор устидан Манноб аканинг эртанини эслади. «Бир бор экан, бир йўқ экан. Асака деган чиройли жой бор экан. Уша майдон йигирма нафар йигит билан бўлган, яланғоч чўлга келибди. Мақсадлари уша чўлни туғилди босган қишлоқларидек қўнмақ, ёсу-бўстонга айлантириш экан. Улар бий чўлда қамиш напа куришди. Биринчи кунни тунашиди. Эрталаб турниша напада олти йигит қолди. Қолганлари бир кечада қотиб қолди. Халиги олти киши мақсадларини амалга ошириш йўлида тер тўшибди, тер-тўшиб ҳам мўл тўшибди. Охири йўлни янаман-маюнга айлантирибди. Қамиш напа ўрнида ақилноб биро қўрилибди... Қочган йигитлар билан тўй маъракаларда учрашиб қолган, уларнинг қўларига тик қарар эканлар. Наригар эса тенгдошларини ташлаб қўйишларидан ҳамон пўшаймон, ҳижолат бўлиб, қўзларини олиб қочқан экан. Ахир, дунёда бировнинг қўнига тик қарай олмаслиқдан ёмон йўқ эканда...»

У шуларни эслаб устозидан қувонар, биланголини, баъзи одамлар қалбига сусайиб қолган чўтни пўшаймон, ҳар бир ҳаракати, сўзи билан ана шу чўтни алағалаштириш салохиятига тик беради, шундай кишига эргашганлиги, унинг шогирди бўлганлигидан ич-қандан қувонар эди. Ахир, неча қувонарми? Техникага ниқи тушиб,

тушларига трактор кириб юрган пайларда орусини биринчи бор уша одам пайқайди. Трактор бошқариниш ўргатди. Орусига қанот бағишлади. Емондан яхшини ажрата билишни, деҳқончилик, механизация сирларини, халқ учун фидойиликни ўргатган ҳам уша. Назиржон устозидан бўлишни орау қилди. Унингча, ҳар кимнинг шундай орау чўққиси, эргашдиган юлдузи бўлиши керак. Шунга айтдикиларда, яхши устоз отадан улуг деб.

Мана унга эрганиб чўлга келди. Чўлда кечаси трактор ҳайда-ляпти. Кечалари бу ерлар ваҳима бўлади. Ҳаммаёқ зим-зим тун. Гоҳи-гоҳида ёнғийи ҳайвонларнинг юракни така-пука қилувчи дахшати уйиллашлари эшитилади. Чинин на кечаси, на кундузи тинчлик беради. Мана, ловиллаб ёнаётган ўт кўринди. Демак, карта четига оз қолди. Бу ўт Сарикўга бўйига ёқиб қўйилган машъа.

УСТОЗ ЙУЛИ

Осерак

ла. Бу чегара. Акс ҳолда, кечаси трактор билан Сарикўгага тушиб кетиш мумкин. Шу бондан кечаси ишлаганда картанинг икки чеккасида машъада ёқиб қўйилди.

Манноб ака бошқик оловдонлики сменада ишлаб, ер ўзлаштиришга, Мақсад — чўл бағриддан кўпроқ ер тортиб олиш. Баҳорга-ча чигит экиладиган ҳолатга келтириш. Уларнинг шошиши, дам олишни қисқартириб ишашларини бонси ҳам шундан. Булар Назиржон Деҳқонлов, Аҳмаджон Мамажонов, Ҳасимжон Мирҳамидов, Нўмон Ҳошимов, Қодиралӣ Абдураҳмоновлар. Қунар ҳам шундан тез ўяттиқи, дўшини айлан-тиргунча ои келиб, оа кетяпти.

Нихот баҳор келди. Тепаликларни лоллазғардонлар қўмди. Улар чўл шамолда, силкиниб, «салом, чўлқуварлар» — делётган-ди.

Манноб ака бошқик йигитлар чўлда биринчи баҳорни кутиб олишди. Янги ўзлаштирилган 280 гектар ерин чигит экишга тайёрлашди. Карта атрофлари қамиш билан ўралган. Шунча-тозалаша ҳам қамиш ўсиб қинаберилади. Шу бондан тўла гектарлар яратиш мумкин. Бригадир, принципаллар атрофдан гўн таштиб ерга солди. Минерал ва маҳаллий ўғит-га тўлдирмасдан туриб, бу ерлардан елчиби ҳосил олиш амри-маҳол эди.

Гўза икки қўлоқ бўлганда қўтилмаган воқеа-юз берди: гўзани сел олиб кетди. Деҳқонлар таслим бўлишмади. Қайта чигит экишди. Қайта гўн, минерал ўғит экишди. Қилинган меҳнат зое кетмади. Кузга бориб деҳқон меҳнатининг мева-и-тороғига тушганда бригада аъзоларининг иши тош босди. Бошқа бригадалар гектаридан етти центнердан пахта ҳосил олганда Манноб Ҳақолов бошқик бригада биринчи йиллик ўш тўрт центнердан хирмон кўтарди. Ҳар йили ҳосилдорлик оша-ташди. Нихот 40 центнерга етди. Чўлқуварлар шу йили Манноб Ҳақоловни «Партия XX съезди» қолхозига раис қилиб сайлади.

Назиржон Деҳқонловнинг устозига бўлган иззат-ҳурмати янада ор-

тиб кетди. У бригадада тракторчилик, кейин завтарлик қилди. Бу йиллар ичнда раис қанчадан-қанча меҳнат пиллаполарини босиб ўтди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига, қўша-қўша орден-медалларга сазовор бўлди. СССР Олий Советига депутат қилиб сайланди. Унга халқ томонидан кўрсатилган беқиеб ҳурматининг бонси меҳнат туфайли эди. Бун шогирд яхши биларди.

1971 йилнинг ҳазон реэзи Фасли, Йил сарҳисобланиб келаси йил режалари тузилаётган, янги бригадалар тасдиқланаётган эди. Йигит бригадирлар рўйхатига Назиржон Деҳқонловнинг номи ҳам кир-қалибди.

Унга 80 гектар ер ажратиб берилди. Бу уша Манноб ака бригадирлик қилган ерлар эди. Янги бригадир устозидан ўрганган тақрибаларини нига солди. У бригада аъзолари билан баравар ишлади. Трактор ҳайдади, гўза қатор оралирига ишлов берди. Кечалари сув таради. Тақрибали пахтақорлар билан бамаслаҳат иш тутди. Бошқалар ҳам бригадирдан намуна олиб аввалгига қараганда дурустроқ ишладди. Кузга бориб галвир сувдан кўтарилганда бригадирнинг ҳам, аъзоларининг ҳам юзига қувонч югурди. Гектаридан 45 центнердан хирмон кўтарилди. Ҳосилдорлик бир йилда 7 центнер ортди. Дастлабки қадам, биринчи натижа чакки эмас. План тўлганда раис ўш келиб табриқлади: «Энди олдинги кўрсаткични тиклабсан, яна яхшироқ ишла. Бу ерлар — юн. Тилини билсанг, истатанча ҳосил олишинг мумкин».

Назиржон раиснинг ҳар бир гапи мағизини қанди. Қилган ишларини бирма-бир ақд тарозисидан ўтказди. Уа ишдан узи нуқсон топди. Қайси ишларни тақрибамаслик, қайси ишларни тақрибамаслиқни лозимлиги ҳисоб-китоби қилди. Энди кўпчилик Назиржонга эргашадиган, унинг маслаҳатлари асосида иш тутадиган бўлиб қолган. Келаси йили улар янада жон кўйдириб, тақрибдорлик билан ишладди. Иккин

